

Grundlagen och äganderätten

En utredning har överlämnats till regeringen med förslag på reformering av strandskyddet. Det sätt på vilket reglerna tillämpas står i direkt strid mot grundlagens regler för egendomsskyddet. Kommer regeringen att agera – eller återigen fallera?

Innebörden av strandskyddet är att staten fråntar markägaren rätten att förfoga över land- och vattenområdena som denne äger och samtidigt ställer dessa till allmänhetens förfogade. En ren konfiskation helt i strid med Regeringsformen 2 kap, 15 § som stadgar att:

...vars och ens egendom är tryggad genom att ingen kan tvingas avstå från sin egendom till det allmänna eller till någon enskild genom expropriation eller något annat sådant förfogande eller tåla att det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad, utom när det krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen.

Vidare stadgar regeringsformens 2 kap, 15 § att:

Den som genom expropriation eller något annat sådant förfogande tvingas avstå sin egendom ska vara tillförsäkrad full ersättning för förlusten.

Någon ersättning till markägare som fråntas förfoganderätten till områden som denne inte får nyttja för privat bruk har aldrig givits, således en konfiskation (till skillnad från expropriation då ersättning erläggs). Att inte få anlägga en brygga, en sjöbod, och/eller en bastu för strand- och badliv och innebär därmed en betydande inskränkning av nyttjandet av fastigheten och minskning av fastighetens värde. En brygga behövs för att kunna ha en båt och är en förutsättning för badliv vid en svårtillgänglig strand. Hur har då denna konfiskation gått till? Jo, bland annat genom att i regeringsformens 2 kap, 15 § lägga till följande text:

Alla ska ha tillgång till naturen enligt allemansrätten oberoende av vad som föreskrivits ovan.

Egendomsskyddet undergrävs direkt av bestämmelsen att "allemansrätten", som inte är definierad i lag, tar över. Eftersom Sverige har väldigt mycket stränder – längs sin mycket långa kust som inte är ett rakt streck utan med vikar och halvöar vilket mångdubblar strandlinjen, skärgårdar men mängder av öar med stränder, insjöar, älvar, floder, åar och bäckar. Då det område som konfiskerats uppgår till 100 och ofta till 300 meter på strandens ömse sidor gäller det mycket stora arealer. Områden som fastighetsägaren inte får disponera för eget bruk annat än en liten s.k. tomtplats på några tusen kvm runt byggnaden som sällan inkluderar strand. Tillägget att "alla skall ha tillgång till naturen enligt allemansrätten" har blivit ett verktyg för en långtgående "funktionsocialisering" som har bedrivits under mer än 50 år, metodiskt, steg för steg, i ett samspel där viktiga aktörer har varit departement och myndigheter.

Dags för regeringen vars justitieminister som säger sig ha "slagits för äganderätten hela livet", att nu agera. En justitieminister i en regering som deklarerat att strandskyddet måste göras om i grunden.

Bengt Holmgren

Nätverket Rätt Strandskydd

I denna skrift kan man ta del av härresande exempel på hur strandskyddslagstiftningen – och pennalistiska tjänstemän – torpederar både äganderätten och dispositionsrätten över egen mark. Skriften kan skaffas till ett förmånligt pris direkt från förlaget: www.nordberghs.net (klicka på "webbshop")

Vad är funktionsocialism?

Själva begreppet "funktionsocialism" myntades av Gunnar Adler-Karlsson 1965 under en föreläsning [...] på temat "Den svenska ekonomin som en medelväg". Begreppet kom därefter att utredas vidare i boken *Funktionsocialism: ett alternativ till kommunism och kapitalism* (1967).

"Låt oss i stället beröva våra nuvarande kapitalister [privat ägande av kapital inkl. fastigheter] en efter en av deras äganderättsfunktioner, så att de om några decennier står kvar formellt som kungar, men reellt som mer eller mindre maktlösa symboler för en förgången tid."

"Besläktade tankegångar finns hos Karl Marx, som i Kapitalets tredje band skriver om kapitalismens upphävande inom dess egen ram"

Läs mer [här](#)>> och [här](#) >> och >>[här](#).

Regeringens kapitulation måste stoppas – och vi behöver ett nytt valsystem

Ett löfte från Tidöpartierna var att stärka den av funktionsocialister och naturfascister (d.v.s. människan anses stå under fåglar och insekter i värdehierarkin) svårt sargade privata äganderätten – en grundbult i ett fritt samhälle. I den sittande grundlagskommittén fanns tydliga skrivningar om att man skulle agera:

”Skyddet av äganderätten är av central betydelse. Äganderätten är en förutsättning för frihet och marknadsekonomi, och därmed en grund för det samhällssystem som gäller i vårt land. Men även för enskilda är respekten för privat ägande och rådighet över egendom av stor betydelse. Det är därtill självklart i en liberal demokrati som bygger på rättsstatens principer och skydd för mänskliga rättigheter att äganderätten ska vara starkt skyddad.”

Men... så var det där med Socialdemokraterna. Detta parti, som tillsammans med Mp och V varit drivande för att urholka nämnda rätt, vill förstås inte se deras funktionsocialism naggad i kanten.

(M)an är beredd att vika ned sig?

Och vad tycks regeringen göra då? Stå på sig eftersom det är en djup skada på en grundläggande mänsklig rättighet som behöver åtgärdas och nu med en majoritet i riksdagen har en chans att bli det? Nej, man är beredd att vilka ned sig. Varför då?

Jo för att man hänvisar till en ”frivillig överenskommelse” att man behöver tvåtredjedels majoritet i sittande riksdag för att gå vidare med grundlagsändringar. Och vad betyder det i praktiken: jo, att S behöver komma ned på 10-15% i väljarstöd för att frihetliga och medborgartillvända ändringar av grundlagen ska komma till stånd! Och den minskningen lär tyvärr dröja. Länge.

Självklart måste Tidöpartierna gå vidare med detta och om, gud förbjude, Socialdemokraterna skulle komma till makten i nästa val så måste det ju i så fall tydligt gå ut med att de vill beskära den privata äganderätten (något som de hittills lyckats driva fram i kulisserna).

Historiskt misstag

Det vore ett historiskt misstag av regeringen att inte i denna viktiga fråga slopa den ”frivilliga överenskommelsen (just för att den är frivillig!) och gå vidare enligt tillkännagivande OCH inte minst för att hedra valöfvena.

Allt annat är en smärre katastrof faktiskt, med tanke på hur grundläggande den privata äganderätten är för ett fritt och välståndsskapande samhälle.

Alla måste nu agera efter förmåga Jag rekommenderar alla agera i denna fråga och sprida detta inlägg och artikel från

Timbro som länkas in nedan och som visar hur otroligt svagt och feigt regeringen nu tycks vilja agera på Socialdemokraternas villkor.

Här ett exempel på hur det ser ut idag (fler finns i den skrift som nämns på sid. 1): ”I hans skog bor inga tretåiga hackspettar men väl tjäder. Det är en fågelart vars population är livskraftig – ja, till och med ökande. När tiden för den årliga tjäderjakten infinner sig är det fritt fram för jakrtt-sinnehavaren att bege sig ut i skogen och jaga den. Ändå kostar tjäderspelplatsen Kristofer Stigen miljonbelopp i förlorade intäkter och förlorat fastighetsvärde [han får inte avverka].

I en utdragen rättsprocess har Kristofer Stigen tagit upp kampen mot svenska staten och Skogsstyrelsen. Den kampen har inte varit framgångsrik. Avverkningsrestriktionerna ligger fast. Någon ersättning har domstolarna inte heller velat ge honom. Nej, den senaste domen innebar till och med domstolen fann att det var Kristofer Stigen som skulle betala svenska staten 235 000 kronor – för Kammarkollegiets rättegångskostnader.”

Ett exempel av många. Det vi ser är naturfascism och funktionsocialism i symbios. En sällsynt vedervärdig och medborgarfientlig kombination. Regeringen har nu möjligheten att bryta upp den. Det vore ousäktligt att inte ta den.

Hjälp oss att hjälpa regeringen ur dess defaultism!

[Här](#) är en länk till en artikel som beskriver problemet och regeringens kommande kapitulation (som ännu kan stoppas!) för Socialdemokraterna.

Väl mött på barrikaderna!!

Vad krävs mera?

Bortsett från ett återförande av en historiskt stark äganderätt – som t.ex radikala reformer kring strandskyddet – liksom mindre förbättringar av det rådande rättssystemets funktion, som borde kunna ske inom rådande system, kräver övriga förslag stora radikala grundlagsreformer; till exempel införandet av två kammar, en skarp frihetlig trimning av regeringsformen, juryssystem i brottmål med flera medborgartillvända, demokratiska och frihetliga reformer. Således skulle det, med logiskt nödvändighet, även kräva konstitutionellt reformvänliga politiker.

Och där ”sprack det” för att använda en vardagligt uttryck. Det är svårt för att inte säga omöjligt att finna denna typ av reformvillighet visavi grundlagen hos dagens partiledare och deras ”knaptryckarkompanier”. Här om någonstans talar egenintresset, det vill säga: varför reformera ett system som med hög sannolik-

het skulle innebära att ledande aktörer och deras hejallackar skulle förlora sina nuvarande maktpositioner? Det vi ser är således dåliga incitament till en demokratisk reformering i frihetlig och meritokratisk riktning.

Så vad göra?

Vi inom MRRS tror det bara finns en väg att gå och det är inte via reformer av regeringsformen i första läget, utan via vallagen (2005:837): att se till att vi får in nytt reformvänligt folk i riksdagen. Låt oss, med anspelning på ett bevingat uttryck, kalla dem ”verklighetens folk”. Det enda man behöver göra är att ändra vallagen (2005:837) och valförordningen (2005:874).

Att införa ett majoritetsvals system i en manskretsar är ett väldigt radikalt grepp som knappast kommer att kunna gå igenom med nuvarande partigarnityr och maktincitament för status quo. Att däremot utveckla det nuvarande personvals systemet tycks vara det minst utopiska: behåll proportionaliteten för partierna men gör inlagget av personval till ett obligatorium. Det bör kunna gå att få gehör för med goda argument. Inte minst för att ju Finland har ett sådant system – ”grannlandet” – och det har fungerat väl där. Det finländska vals systemet är vidare enkelt att förstå för alla röstande och liksom enkelt att administrera.

Här följer några ytterligare tydliga fördelar:

- 1. Väljarmakt:** Väljarna har en betydande makt att påverka vilka individer som representerar dem, snarare än att endast rösta på en partilista och ett sekunda personvalssystem av nuvarande typ.
- 2. Kandidatanpassning:** Kandidater är motiverade att engagera sig direkt med väljarna eftersom deras plats i riksdagen beror på antalet personröster de får.
- 3. En minskad nationell procentspär.** Oron för att en massa småpartier (vi förutsätter här rent hypotetiskt att denna oro är befogad) minskas genom valkretsindelningen där de stora kända partierna har stora fördelar, men att fribrytare med nya intressanta idéer och ledare har en ärlig och tydlig chans att komma in och ”röra om i grytan” med annars lätt stagnerade och medlemslösa partier (läs: den svenska situationen). En spärr på rimliga 2 % skulle tveklöst vitalisera den svenska demokratin. Vänligen [>>verkställ](#).

Leif V. Erixell ordf. i MRRS, Medborgarrättsrörelsen i Sverige.

TJÄNSTEMANNAKOLLEN

Ett banbrytande verktyg för rättssäkerhet och transparens

Medborgarrättsrörelsen i Sverige har intervjuat Joakim Malmberg, entreprenören och samhällsutvecklaren bakom den nylanserade plattformen Tjänstemannakollen. I en tid när medborgares tillit till offentliga institutioner utmanas, har Malmberg skapat ett verktyg som syftar till att öka transparensen, stärka demokratin och säkerställa att tjänstemäns beslut är både rättvisa och välgrundade.

Medborgarrättsrörelsen i Sverige har nyligen intervjuat Joakim Malmberg, entreprenören och samhällsutvecklaren bakom den nylanserade plattformen [Tjänstemannakollen](#). I en tid när medborgares tillit till offentliga institutioner utmanas, har Malmberg skapat ett verktyg som syftar till att öka transparensen, stärka demokratin och säkerställa att tjänstemäns beslut är både rättvisa och välgrundade.

Joakim Malmberg, med en gedigen bakgrund inom affärsutveckling, IT och kommunikation, är övertygad om att Tjänstemannakollen kan spela en avgörande roll i att förbättra medborgarens rättssäkerhet och kvaliteten inom den offentliga sektorn. Genom att låta medborgarna ge konstruktiv återkoppling till tjänstemän, menar Malmberg att verktyget inte bara är en demokratisk innovation utan också ett kraftfullt medel för att skapa en bättre fungerande offentlig förvaltning. Vi möter i intervjun en engagerad och visionär entreprenör som brinner för rättvisa, transparens och ansvarstagande i offentlig sektor.

Kan du berätta lite om dig själv och vad som motiverade dig att utveckla Tjänstemannakollen?

Tjänstemannakollen är resultatet av personliga erfarenheter av hur systematiska brister inom myndigheter kan påverka individers liv på ett sätt som bryter mot grundläggande rättigheter, lagar och förordningar.

Hur fungerar Tjänstemannakollen rent praktiskt, och på vilka sätt kan medborgarna börja använda den redan idag?

Tjänstemannakollen ett verktyg för samarbete, dialog och förbättring mellan individ, tjänsteman och myndighet, men också ett verktyg för självgranskning. Plattformen är designad för att göra myndigheters arbete mer transparent och rättssäkert genom att ge allmänheten tillgång till information, stöd och verktyg för att förstå och ifrågasätta beslut.

Tjänstemannakollen fyller ett växande behov av öppenhet och

rättssäkerhet, samtidigt som den garanterar trygghet och trovärdighet i recensionerna.

Du kan idag söka upp en tjänsteman och om den ännu inte finns, lägga till den och sen både betygsätta dina upplevelser genom förbestämda frågor som är samma för alla tjänstemän för

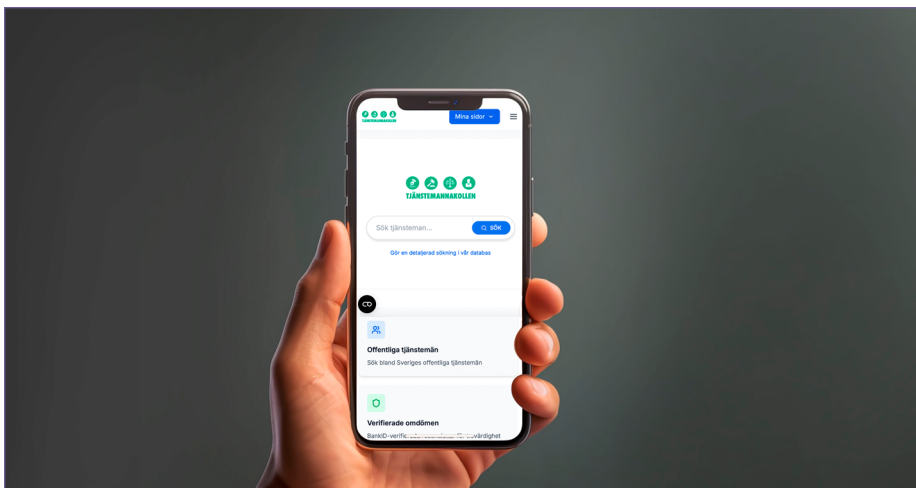
mätbarhet samt skriva en saklig recension. Vi finns för medborgare, tjänstemän och ledningsgrupper inom myndigheter. Om du arbetar som tjänsteman kan du lämna omdömen internt om den egna organisationen, en kollega eller chef, och du kan med hjälp av vårt källskydd eller visselblåsarlagen kryssa i om du vill vara anonym, varpå ingen annan får lov att eftersöka vem som lämnat uppgiften. Dock vill vi att alla användare, oavsett om man är anonym eller inte, legitimerar sig med BankID och lämnar sina kontaktuppgifter för att verifiera trovärdigheten

och även om vi behöver begära in mer underlag för att påbörja en granskning som vi sen kan dela med andra medier eller välja att publicera själv.

Vilka reaktioner har du mött från tjänstemän och myndigheter sedan lanseringen av Tjänstemannakollen?

Vissa myndigheter har uttryckt kritik mot vår tjänst utan att först ha provat den, vilket jag tror grundar sig i en oro för ökad insyn och transparens.. Jag hade välkomnat ett sånt här verktyg för att direkt kunna ta emot feedback och veta vad en enskild tjänsteman gör bra respektive har förbättringspotential inom och inte minst för att vi som medborgare och skattebetalare borde behandlas mer som kunder. Jag tror inte det finns någon tjänsteman någonstans, som inte vill göra ett bra jobb. Men ibland saknas kompetens, ibland förekommer jäv och ibland även konfirmeringsbias mellan myndigheter. Det finns inom alla organisationer och är inget att sticka under stolen med. Det är ofta inte en hel myndighet som har felat när det uppkommer i media, utan det rör sig oftast om en enskild, vil-

turligtvis många idéer för framtida utveckling av tjänsten, t.ex. ”Månadens tjänsteman” på varje myndighet eller ort, eller ett bonussystem. Men först och främst handlar det nu om att vi måste lyssna in användarna och få myndigheterna och tjänstemännen själva att förstå, att vi finns för att hjälpa, inte stjälpa.

Andreas Jansson

ket kan vara både på golvet och högra upp i hierarkin.

På vilket sätt kan Tjänstemannakollen stärka medborgarnas rättigheter och samtidigt motverka korruption och maktmissbruk inom offentliga verksamheter?

Genom transparens och insyn i hur beslut fattas och hur andra blivit bemötta. Om du t.ex. har ett pågående ärende kan du alltid begära att byta tjänsteman, om du inte känner dig trygg och kan motivera det. Tjänstemannakollen kan hjälpa dig här, precis som de myndigheter som använder vårt verktyg direkt kan ta del av om det förekommer fel eller oegentligheter och istället för att det skall drabba den enskilda individen, vidta åtgärder, innan det gått för långt. Ett felaktigt beslut, kan ibland vara omöjligt att i efterhand ändra på eftersom myndighetspersoner, ofta håller varandra bakom ryggen, eller har en stark tro, att beslutet måste vara rätt eftersom det är en kollega som beslutat om det. Även media kan använda Tjänstemannakollen för att hitta intressanta fall eller hjälpa till i en pågående granskning.

Hur tror du Tjänstemannakollen kan bidra till att säkerställa att tjänstemän följer lagen och erbjuder rättssäker service till medborgarna?

Jag tror att Tjänstemän överlag ibland behöver bli mer flexibla och serviceinriktade och se oss vanliga som kunder och bidra till att hjälpa och förklara, för vi förstår inte allt. Dock har alla krav på sig, så även tjänstemän, och ibland blir det fel. Men att tänka lite utanför boxen. Det gäller oss alla, och alltid ha ett trevligt bemötande och arbeta för att göra sitt bästa eller ta hjälp när man inte förstår själv. Pippi Långstrump sa en gång: ”Den som är väldigt stark, måste också vara väldigt snäll”. Detta gäller särskilt de tjänstemän, som har begreppet ”myndighetsutövning” som sina arbets-

uppgifter i sitt anställningsavtal. Det är ett intressant begrepp. .

Vilka åtgärder har ni vidtagit för att förhindra att Tjänstemannakollen används för desinformation eller ogrundade angrepp på tjänstemän som utför sitt arbete korrekt?

Många. Vi arbetar väldigt hårt med säkerheten. Varje dag. Inget omdöme publiceras direkt. En redaktion och en ansvarig utgivare granskar allting som kommer in, och kan även editera, om det visar sig att innehållet bryter mot gällande lagar, utgör personangrepp, förtal eller inte följer våra användarvillkor. Dessutom måste alla, även om du vill vara anonym, legitimeras dig med BankID. Betygsättningen är i sin tur en del, där man kan sätta betyg 1-5 inom olika områden, medan själva omdömet i fritext, personens upplevelse, är en helt annan. Ingen vill bli uthängd offentligt och vi värnar oerhört om integriteten. Dessutom kan en tjänsteman även välja att anmäla ett omdöme enkelt varpå vi tar bort det och granskar det igen och gör en ny bedömning.

Hur kan plattformen bidra till att uppmärksamma och belöna tjänstemän som visar hög professionalism och utför sina uppdrag på ett föredömligt sätt?

De tjänstemän som får bra omdömen och får höga betyg utifrån mängder av faktorer när du lämnar ett omdöme, borde rimligtvis premieras först och främst inom den egna organisationen och lyftas fram. Att stiga i graderna, få högre lön eller extra semester, jobba hemifrån, vara en förebild för sina kollegor, vi bestämmer inte det, utan det är upp till varje myndighet. Helt klart är att du som medborgare naturligtvis vill ha att göra med den bästa, och det kanske lönar sig så länge gällande lagar och regler följs. Det finns alltid flera olika sätt att angripa och lösa ett problem, som kanske en tjänsteman ser, men inte en annan. Där är teamwork bra. Vi har na-

Avslutning

Medborgarrättsrörelsen i Sverige vill rikta ett varmt tack till Joakim Malmberg för denna insiktsfulla intervju och för hans outtröttliga arbete med att utveckla Tjänstemannakollen. Plattformen är en viktig och efterlängtd innovation som erbjuder medborgarna ett kraftfullt verktyg för att granska, återkoppla och bidra till att förbättra den offentliga verksamheten.

Vi ser fram emot att följa plattformens utveckling och återkomma med uppföljningsartiklar i takt med att Tjänstemannakollen växer och tar ytterligare steg mot att stärka demokratin och rättssäkerheten i Sverige.

Vi uppmanar alla medborgare att besöka [Tjänstemannakollen.se](https://tjanstemannakollen.se) – ett verktyg som sätter transparens och ansvar i centrum. I en tid när justitieombudsmannen, justitiekanslern, polis och åklagare allt oftare väljer att inte granska tjänstemän som bryter mot lagar och förordningar, fyller Tjänstemannakollen ett avgörande tomrum. Det är ett direkt resultat av en utebliven maktindelning i den nuvarande regeringsformen, och Joakim Malmbergs arbete är ett steg mot att återställa den balans som är så nödvändig i en fungerande rättsstat.

Vi tackar Joakim för hans engagemang och ser fram emot att fler medborgare ansluter sig till denna viktiga rörelse för ökad transparens och rättvisa.

Medlemsavgiften för 2025

Vi vill i all vänlighet påminna om årsavgiften för 2025 (minimum 300).

Stort tack för att du stödjer vår kamp för medborgnas frihet och rätt.

Plusgiro: 19 69 92-2 | Swish: 123 036 42 81